četrtek 24. novembra 2022

P9_TA(2022)0419

Prisilno razseljevanje ljudi zaradi zaostrovanja konflikta na vzhodu Demokratične republike Kongo (DRK)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. novembra 2022 o prisilnem razseljevanju ljudi zaradi zaostrovanja konflikta na vzhodu Demokratične republike Kongo (DRK) (2022/2957(RSP))

(2023/C 167/08)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Demokratični republiki Kongo,

— ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 10. oktobra 2022 o otrocih in oboroženem konfliktu v demokratični republiki Kongo,

— ob upoštevanju Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk z dne 18. decembra 1979,

— ob upoštevanju četrte Ženevske konvencije iz leta 1948 o zaščiti civilnih oseb v času vojne ter njenih dodatnih protokolov iz leta 1977 in 2005,

— ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic z dne 10. decembra 1948,

— ob upoštevanju Konvencije Združenih Narodov o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989,

— ob upoštevanju poročila Urada visokega komisarja za človekove pravice in misije OZN za stabilizacijo Demokratične republike Kongo (MONUSCO) iz julija 2020 o tem, da so oborožena skupina ADF (Združene demokratične sile) in pripadniki obrambnih in varnostnih sil na teritoriju Beni v provinci Severni Kivu ter na teritorijih Irumu in Mambasa v provinci Ituri v obdobju med 1. januarjem 2019 in 31. januarjem 2020 kršili človekove pravice in mednarodno humanitarno pravo,

— ob upoštevanju izjave podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josepa Borrella z dne 4. julija 2022 o razmerah v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo,

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o določitvi obveznosti za potrebno skrbnost v oskrbovalni verigi za uvoznike v Uniji, ki uvažajo kositer, tantal in volfram, njihove rude ter zlato, ki izvirajo s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem ([1]),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa ([2]),

— ob upoštevanju Sporazuma iz Cotonouja,

— ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,

A. ker se varnostne razmere v Demokratični republiki Kongo še naprej slabšajo, zlasti v severovzhodnem delu države, in sicer zaradi tujih in domačih oboroženih skupin, vključno s skupino M23, ki je povezana z Ruando; ker so nekatere uporniške skupine povezane z Ugando in Burundijem, privržene pa naj bi bile tudi ISIS, in ker so bile vpletene v številne poboje, ki so povzročili razseljevanje več tisoč civilistov, in ker poročila navajajo, da oborožene skupine novačijo otroke in v velikem obsegu izvajajo spolno nasilje in nasilje na podlagi spola;

([1]) UL L 130, 19.5.2017, str. 1.
([2]) UL L 209, 14.6.2021, str. 1.

B. ker je napredovanje skupine M23 po 20. oktobru 2022 povzročilo razseljevanje tisočev ljudi iz Rutshuruja v Kanyaruchinyajo in Kibati, severno od mesta Goma, ter na ozemlje Lubero, kar je treba prišteti šestim milijonom oseb, ki so bile že prej notranje razseljene;

C. ker je bilo od 20. oktobra 2022 razseljenih približno 183 000 ljudi, večinoma žensk in otrok, kar pomeni, da je v vzhodnem delu države skupaj razseljenih več kot 232 000 civilistov; ker je 2,4 milijona otrok iz Konga, ki so mlajši od petih let, na splošno akutno podhranjenih; ker so bili številni otroci ločeni od staršev in skrbnikov, saj ljudje bežijo pred uporniškimi napadi; ker se ocenjuje, da 7,5 milijona ljudi trenutno potrebuje pomoč in nima dostopa do vode in sanitarne infrastrukture;

D. ker vzhodni provinci Demokratične republike Kongo Ituri in Kivu že dve desetletji preživljata ciklični konflikt, za katerega so značilni poboji civilistov in nasilje oboroženih skupin, vladnim organom pa ni uspelo poskrbeti za to, da bi nevladne skupine odgovarjale za pretekle zločine;

E. ker poročila iz oktobra 2022 navajajo, da so enote kongovske vojske in njihovi zavezniki v nedavnem konfliktu z uporniškimi silami skupine M23 zagrešili množične kršitve človekovih pravic; ker poročila navajajo tudi hude zlorabe, kot je delo otrok;

F. ker se novinarji, ki poročajo o konfliktu, soočajo z vse pogostejšim nadlegovanjem, grožnjami in aretacijami;

G. ker se poskuša s procesom iz Luande, ki ga podpira Angola, poskrbeti za mediacijo med Demokratično republiko Kongo in Ruando v zvezi s konfliktom na vzhodu Demokratične republike Kongo; ker je Vzhodnoafriška skupnost, katere članica je Demokratična republika Kongo postala marca 2022, začela dvotirni proces, s katerim bo poskušala končati nestabilnost v vzhodnem Kongu: politične razprave z uporniškimi skupinami, ki so izrazile pripravljenost, da prenehajo bojevanje in se razorožijo, skupaj z napotitvijo vzhodnoafriških vojaških sil;

1. izraža globoko zaskrbljenost zaradi zaostrovanja nasilja ter nevzdržnih humanitarnih razmer v Demokratični republiki Kongo, ki se še slabšajo in so zlasti posledica oboroženih konfliktov v provincah na vzhodu države; obžaluje izgubo življenj in prebivalcem Demokratične republike Kongo izreka sočutje; obžaluje, da zaradi konflikta približno 27 milijonov Kongovcev potrebuje humanitarno pomoč in da število notranje razseljenih oseb v Demokratični republiki Kongo narašča, saj je bilo po ocenah do zdaj razseljenih šest milijonov ljudi, vključno s 515 000 begunci;

2. poziva EU in druge mednarodne partnerje, naj regiji zagotovijo humanitarno pomoč; vztraja, da bi morala biti humanitarna pomoč, ki jo financira EU, namenjena za pomoč ranljivim osebam, kot so osebe, ki so preživele spolno nasilje, in za izboljšanje socialnih dejavnikov zdravja; poziva EU, naj še naprej povečuje svoje razvojno in humanitarno financiranje za Demokratično republiko Kongo v programskem obdobju 2021–2027; poziva vse strani, naj omogočijo in olajšajo humanitarni dostop do vseh, ki potrebujejo pomoč, ter omogočijo prostovoljno in varno vrnitev razseljenih oseb;

3. odločno obsoja sedanjo brutalno agresijo oboroženih skupin; poziva oboroženo skupino M23, naj se umakne s svojih položajev in se razoroži, vse oborožene skupine v regiji pa poziva, naj se ponovno vključijo v medkongovski dialog (proces iz Nairobija) kot pripravo na razorožitev, demobilizacijo in ponovno vključitev v skupnosti; poziva vse državne akterje v regiji, naj prenehajo sodelovati s skupino M23 in drugimi oboroženimi skupinami v regiji; poziva vse zadevne vlade, naj zagotovijo, da morebitna politična rešitev ne bo vključevala amnestije za odgovorne za hude mednarodne zločine in da poveljnikom skupine M23, ki so zagrešili zlorabe, ne bo dovoljeno vključiti se v oborožene sile Demokratične republike Kongo;

4. poziva Ruando, naj ne podpira uporniške skupine M23; poziva EU in njene države članice, naj prek globalnega mehanizma sankcij na področju človekovih pravic uvedejo sankcije proti kršiteljem človekovih pravic na vzhodu Demokratične republike Kongo; poziva, naj se ohranijo in razširijo sankcije proti višjim poveljnikom skupine M23, da bodo vključeni tisti, za katere se je na novo ugotovilo, da so odgovorni za hude zlorabe, pa tudi proti visokim uradnikom iz vse regije, ki so vpleteni v zlorabe te oborožene skupine;

četrtek 24. novembra 2022

5. izraža globoko zaskrbljenost zaradi vseh groženj in kršitev človekovih pravic ter zlorab, ki jih doživljajo ženske in dekleta v oboroženih spopadih, ter priznava, da so ženske in dekleta še posebej ogrožene, saj so pogosto izrazita tarča nasilja in so izpostavljene večjemu tveganju nasilja v konfliktnih in pokonfliktnih razmerah, kar preprečuje njihovo sodelovanje v mirovnih procesih; poziva mednarodno skupnost, naj si močneje prizadeva za izkoreninjenje spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola v oboroženih spopadih na vzhodu Demokratične republike Kongo, zaščito žrtev, odpravo nekaznovanosti storilcev ter dostop do sodnega varstva, odškodnin in pravnih sredstev za preživele;

6. poziva mednarodno skupnost, naj sprejme konkretne ukrepe za zaustavitev nasilja, zlasti s spodbujanjem dialoga in nenasilnih rešitev ter s podpiranjem regionalnega procesa mediacije, procesa iz Luande, ki ga je začel angolski predsednik João Lourenço; poudarja, da morajo vse države pogodbenice Vzhodnoafriške skupnosti, Južnoafriške razvojne skupnosti in Mednarodne konference o območju Velikih jezer spoštovati načela, o katerih je bil dosežen dogovor v okviru konklave vzhodnoafriških voditeljev držav in procesa mediacije iz Luande; odločno poudarja potrebo po čezmejnem sodelovanju na območju afriških Velikih jezer;

7. poziva, naj se v okviru širših prizadevanj za reformo varnostnega sektorja vzpostavi uradni mehanizem preverjanja, da bi preiskali kandidate za odstranitev in zagotovili, da varnostne sile delujejo v skladu z mednarodnimi človekovimi pravicami in standardi mednarodnega humanitarnega prava;

8. poziva Komisijo in države članice EU, naj zagotovijo, da bo prihodnja strategija EU za območje afriških Velikih jezer ustrezno odražala številne in resne izzive na področju človekovih pravic in humanitarne izzive tako na državni kot na regionalni ravni, zlasti v Demokratični republiki Kongo;

9. poziva države, ki mejijo na Demokratično republiko Kongo, naj okrepijo prizadevanja za boj proti tihotapljenju konfliktnih mineralov prek svojih ozemelj in proti nezakoniti trgovini z naravnimi viri, ki podžiga konflikt; poudarja, da si je treba še dodatno prizadevati za prekinitev financiranja oboroženih skupin, ki so vpletene v nezakonito trgovino z naravnimi viri, vključno z zlatom in proizvodi iz prostoživečih vrst; poziva Komisijo, naj pri pregledu delovanja in učinkovitosti Uredbe (EU) 2017/821 oceni njen vpliv in uspešnost;

10. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Evropske komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Evropski službi za zunanje delovanje, Afriški uniji, svetu ministrov AKP-EU, skupni parlamentarni skupščini AKP-EU, generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov ter vladi in parlamentu Demokratične republike Kongo, pa tudi drugim državam Vzhodnoafriške skupnosti.